

Adnan Kovačević

14.08.2026. 12:20
Pogledano: 527 puta

Nauka, tehnika i kultura u novom vijeku

Čas obuhvata razgovor o velikim naučnim i tehničkim pronalascima novog vijeka, istraživanje kroz grupni rad (naučnici, pronalazači, umjetnici, putnici), izradu izložbenog štanda te predstavljanje dostignuća na "Sajmu velikih izuma".

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 8. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Društveno-humanističko područje

Predmet

Historija

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Građanska kompetencija

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja
Cilj: Razvijati razumijevanje značaja naučnih, tehničkih i kulturnih dostignuća novog vijeka kroz istraživački i saradnički rad.

Ishodi učenja i poučavanja

Učenik/učenica:

- prepoznaje najvažnije pronalaske i naučna otkrića
- opisuje doprinos poznatih naučnika i umjetnika
- analizira njihov uticaj na razvoj čovječanstva
- povezuje dostignuća novog vijeka sa savremenim načinom života

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Sajam velikih izuma

Na tabli je istaknuta poruka: „Sajam velikih izuma“. Nastavnik na sto postavlja slike kompasa, teleskopa, štamparske prese, parne mašine, knjige i globusa. Postavlja pitanja: Koji od ovih izuma danas svakodnevno koristimo? Kako bi izgledao život bez njih? Koji je, po vašem mišljenju, najvažniji pronalazak? Učenici razgovaraju u paru, a nekoliko učenika iznosi odgovore.

Aktivnost 2 – Istražujemo dostignuća novog vijeka

Učenici formiraju pet grupa: Naučnici – Galileo Galilei i Isaac Newton; Pronalazači – štamparska presa, teleskop, mikroskop i kompas; Umjetnici – razvoj muzike, književnosti i likovne umjetnosti; Putnici – uticaj naučnih i tehničkih dostignuća na istraživanje svijeta; Savremeni novinari – prate rad grupa i pripremaju emisiju „Najveći izumi koji su promijenili svijet“. Svaka grupa dobija tekst i zadatke, izdvaja četiri ključne informacije, priprema kratko predstavljanje i objašnjava značaj svoje teme za savremeni život.

Aktivnost 3 – Izrada izložbenog štanda

Grupe izrađuju izložbeni štand na kojem prikazuju pronalazak ili značajnu ličnost, period nastanka, doprinos razvoju nauke, tehnike ili kulture te njihov uticaj na današnji život. Nakon završetka rada biraju predstavnika koji predstavlja rezultate i odgovara na pitanja ostalih učenika. Nastavnik prati rad grupa i podstiče saradnju.

Aktivnost 4 – Sajam velikih izuma (predstavljanje)

Otvara se „Sajam velikih izuma“. Grupe predstavljaju svoje štandove, dok grupa „Savremeni novinari“ intervjuiše izlagače i predstavlja listu pet dostignuća koja su, prema mišljenju razreda, najviše promijenila svijet. Ostali učenici postavljaju pitanja i obrazlažu koji pronalazak smatraju najznačajnijim. Nastavnik povezuje sadržaje svih grupa.

Aktivnost 5 – Nekada – Danas i izlazna kartica

Na tabli se nalazi tabela „Nekada – Danas“ (štamparska presa, teleskop, kompas, naučna otkrića). Učenici zajednički dopunjuju drugu kolonu i razgovaraju o razvoju nauke do danas. Izlazna kartica: Koje naučno dostignuće smatraš najvažnijim? Zašto? Šta bi danas bilo drugačije da tog pronalaska nije bilo? Nastavnik sa učenicima sumira najvažnije zaključke o značaju nauke, tehnike i kulture novog vijeka za razvoj savremenog društva.

Potrebni resursi

- Udžbenik Historija VIII
- Fotografije naučnika, pronalazaka i umjetničkih djela
- Kratki tekstovi za grupe
- Karta Evrope
- Hamer papir
- Flomasteri
- Radni listić
- Izlazna kartica
- Projektor ili interaktivna tabla

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Metoda demonstracije

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola